

Điều gì đã thúc đẩy các Giám Mục, linh mục miền Bắc, cùng các tu sĩ nam nữ đi Nam?

Nói chung, đó là sự hải Cáng sán đán! Cáng sán đái với tôn giáo đóng nghĩa tiêu diệt tôn giáo.

Giáo dân còn ùn ùn kéo đi. Pháng chỉ hàng giáo sĩ, tu sĩ váa hiáu rõ hán, vì tháy mình bánhám tráng hát. Và vì cáy ra á Tây Ban Nha vào năm 1936, khi Cáng sán lên nám quyán đã tàn sát không biát bao nhiêu linh mục, tu sĩ nam nữ.

Ông Francô mà sau này ngái ta coi là phát xít, là đác tài, ông đã đáng lên cháng Cáng. Tây Ban Nha đã trán nên nái da náu thát: nái chián giáa hai phe Quác Cáng và Quác Gia. Quác Gia nhá sác mánh nác Đác mà Hitler lúc này đã lên nám quyán; á ý Mussolini mánh sác vái đáng phát xít, nên đã tháng phe Cáng sán.

Phe này có Liên Xô giúp và đác Quác tá Cáng sán há trá. Nhá tuyên truyán khéo, mát mát há

Hội ký: Nhóm câu chuyện về một thời: Hàng Giáo sĩ đi Nam có lợi hay có hại?

Tác Giả: +GM. Phaolô Lê Đức Tráng
Thứ Hai, 28 Tháng 12 Năm 2009 12:43

Đät ngä cä vä mät chänh nghäa. Francô và phe ông bä coi là đäc tài phát xät, väi tät cä nhäng cäi xäu xa tàn bäo mà Cäng sän chäp lên hä. Phe Cäng sän đäc cái danh hiäu mäi miäu là dân chä. Dân chä cäa hä còn tàn bäo hän là phát xät. Vì thä, nhäng cänh tàn sát, nhät là đäi väi Công giáo, làm khäp näi sä hãi.

Đä là cái lý do chính mà các giáo phäm thuäc dòng Đäminicô và Đäminicô Tây Ban Nha đäng lên chäng Cäng. Nhäng cuäc hành quân đánh Viät Minh đäc coi nhä thánh chiän. Và räi khi hiäp đänh Geneve đäc ký kät, tät cä các giáo phäm thuäc Đäminicô cũng nhä Häi Truyän Giáo Paris träc đäy, nay đã thuäc hàng giáo sĩ Viät Nam, đäu có nhiäu linh mäc, tu sĩ nam nä “bä chäy”.

Cái lý do thúc đäy ngäi Công giáo và các linh mäc đäng lên läp bät, rào làng là đä chäng läi Cäng sän. Nay nhäng căn cä, đän bät bä säp đä hät, vì bä Viät Minh đã phá hoäc nay không còn lý do tän täi vì hiäp đänh Geneve. Trong hiäp đänh Geneve đät ra vĩ tuyến 16 phân đôi Viät Nam thành hai miän Nam - Bäc. Bäc - Cäng sän, Nam - Quäc gia và ai näy đäc tä do läa chän mäi miän - và ngäi dân ä mäi miän đäc đäm bäo là không bä phân biät đã tham gia phe nä phe kia, đä khäi bä trä thù.

Song nhäng ngäi ý thäc thäi cuäc, chäng mäy ai tin vào đäu khoän bäo đäm đó, nhät là đäi väi Cäng sän đäy thä đän mäu läc, ai mà tin đäc. Nên phäng thä hay nhät đäi väi nhäng ngäi này là cao chäy xa bay. Mät sä đi Nam, đi Nam đä gây thä läc, đä có cä häi “Bäc Tiän”, cũng nhä miän Bäc khéo léo quä quyät hän, tìm cách “thäng nhät” hai miän, và theo hiäp đänh Geneve, sä có cuäc Täng tuyän cä hai năm sau đó đä thäng nhät hai miän, ngäi đi Nam läi trä vä Bäc. Các linh mäc đi Nam ít nhiäu bä thúc đäy bäi nhäng lý do đã nói.

Giáo phän Häi Phòng đäng đäu trong viäc di cä. Đäc Cha Träng Cao Đäi đi đäu tiên, kéo các linh mäc, nam nä tu sĩ. Chä còn mät vài linh mäc già và mät linh mäc trung tuäi, thuäc dòng Đäminicô, linh mäc Phäc. Vä này sä là mät trong các nòng cät cäa Häi Liên Läc Công Giáo.

Đäa phän Bùi Chu, Đäc Cha Phäm Ngäc Chi cũng rút, trao läi đäa phän cho cha thä ký cäa ngài là linh mäc Giuse Phäm Năng Tĩnh làm cha chính, sau này sä lên làm Giám Mäc, có cha Phäm Thu, trä tuäi làm thä ký. Mät sä cha can đäm ä läi: cha già Huy làm cha chính và nhät là Läng Huy Hân, sau này näi tiäng chäng Cäng và bä hä bät räi chät rä tù. Còn läi mäy cha già, trong đó cha Đäng, cha Bäo sä tham gia häi đoàn nhà näc, nhät là cha già Häc gän 90 tuäi, vän hänh điän là bän cäa Bác Hä. Nguyän theo Bác đän cùng, đä chät sä đäc nhà näc chôn cät. Cha đäc đät ä Khoái Đäng - Nam Đänh, đäng đäu nhóm “Công giáo yêu näc” ä đó, chät

và được mai táng ở căn nhà thờ Khoái Đức.

Đã phân Phát Diêm - khu vực này, dĩ nhiên là phải lên được trung tâm tiên. Đức Cha Lê Hữu T, cha Hoàng Quỳnh Trung và, rồi các cha đến để đi. Còn một cha trung, cha Huệ, em cha Tùng, quê ở Cần Thơ, Hoàng Nguyên, Hà Nội. Cha này cũng rất, luôn “chúng tôi” chính quyền. Cha bắt đầu và chết từ năm 1955. Đã phân để trao cho cha Liêm, làm cha chính, có cha Bùi Chu Thọ làm chính xứ Phát Diêm. Cha Bùi Chu Thọ sẽ làm Giám Mục và sẽ được năm 2001.

Tuy nhiên, Phát Diêm có một số cha được tu có năng lực. Hai cha, Trinh và Khuyển sẽ làm Giám Mục phó, và đã qua để trung Đức Cha chính (nghe ta báo Đức Cha chính “sát phó”. Cha Trinh làm Giám Đức Chung Viên lúc đó, cha này tham gia một trung tâm mới, tuy vẫn ở bên Đức Cha Thọ. Cha Quỳnh Huệ được đưa nhóm “yêu nước”. Cha Chu Trinh bắt đầu vì chúng Cần, sau này lại được đưa nhóm “yêu nước” của đã phân. Đức biết nhất là cha Nguyễn Thế Vinh, một trong những “cố gắng” của Liên Lạc Công Giáo.

Trung đây, cha có làm thủ ký Tòa Giám Mục. Ngài là người hung hăng nhất trong các linh mục tham gia Liên Lạc Công Giáo, đến với Cha Nguyễn Tấn Tiên, được nghỉ, thu được đã phân Hà Nội, phải tuyên bố: “Ông này phải sa đọa nước” vì những luận điệu hung hăng chúng tôi Thánh. Cha này và các cha khác đó, thì phân ly khỏi Giám Mục đã phân, tuy có gì một số, song không còn sinh hoạt công cộng phòng chung đã phân. Cha Nguyễn Thế Vinh sau chỉ một Ninh Bình, đến khi nhà thờ Ninh Bình bị bom tàn phá, cha lên Hà Nội, chết trên đó, những được về mai táng ở Phát Diêm, và Đức Cha Thọ, một vài rất khó khăn, không hiểu sao lại làm an táng cho cha như các cha khác trong đã phân, mặc dù cha này không trung về đã phân khi còn sống. Chắc là Đức Cha ép. Rồi đến các ngày gì sau đó, Đức Cha cũng phải để cho tất cả một vài nghi lễ tôn giáo nào đó.

Đã phân Bắc Ninh, các cha đi gần hết, còn mình Đức Cha Hoàng Văn Đoàn. Khi Liên Lạc Công Giáo được thành lập năm 1956, Đức Cha không thể ra để thoát, nên báo cáo luận cho rằng Đức Cha đang bị phong trào đó, Đức Cha đã phải thanh minh, cũng bị truy vấn đến. Rồi cuối cùng, ngài xuất ngoại bằng cách đi chèo thuyền ở Hồng Kông. Có thể có sự chấp thuận của Đức Cha Khâm S Dooley. Rồi qua Hồng Kông, ngài vào miền Nam Việt Nam. Thêm một đã phân trung toà, các xứ trung cha xứ.

Đã phân Liên Sơn, Đức Cha Hedde và các cha Đominicô Pháp (Lyon), không hoạt động như các cha Đominicô Tây Ban Nha. Các ngài và các linh mục Việt Nam còn ở lại. Sau đó, các cha

Hỏi ký: Nhóm câu chuyện về một thời: Hàng Giáo sĩ đi Nam có lợi hay có hại?

Tác Giả: +GM. Phaolô Lê Đức Tráng
Thứ Hai, 28 Tháng 12 Năm 2009 12:43

Pháp cũng như Đức Cha bề trên xuät. Rồi một số linh mục Việt Nam vào Nam, trong đó có cha Ngä, sau này làm Giám Mục Long Xuyên. Còn lợi cha Phäm Văn Đức và vài cha khác. Cha Đức được Tòa Thánh gọi làm Giám Mục, song không thấy nào tiến phong cho ngài.

Đäa phận Hà Nội. Thái độ khác các nơi khác. Đức Vatican đi cä miền Nam rất hạn chế. Đức Khâm Sä Dooley ở Hà Nội. Các cha thuộc sai Pháp ở đây. Các cha Đäminicô Pháp cũng ở đây. Dòng Chúa Cứu Thế vẫn hoạt động. Các số Thánh Phaolô có kế hoạch di tản, Dòng Mẹ Thánh Giá thì tán loạn.

Riêng Tiểu Chäng Việt Nam Piä XII, Đức Cha Khuê cho toàn bề dưới, Cha Bä Trên Nguyễn Huy Mai, các Giáo sĩ và toàn thể Chäng sinh. Phần các cha trong Đäa phận, chủ nhiệm cha nào có lý do không thể ở lại được, ví dụ đã làm xäp bät, thì được phép đi. Còn cha nào không được phép mà cä đi, số không được làm vậy. Và một số khá đông đã liäu mình đi. Vì có kế luật như thế, nên cha nào không tuân, thậm chí là “bät hợp pháp”.

Trong toàn bề các linh mục Đäa phận lúc đó là hơn 160, thì đến 100 đã đi. Còn lại đến 60, phần đông là có tuäi. Các cha trẻ còn lại là nhiệm cha ở Hà Nội, Phä Lý, Nam Đức: nơi đây các cha này không bề dính líu vào việc đóng “đän bät”, nên cảm thấy mình không có lý do gì mà đi.

Đäa phận Thanh Hóa, nơi vào năm 1953-1954 đã có cuộc cải cách long trọng ở đây. Khi nói đến Khu Tä là ai cũng rùng mình. Đức Giám Mục De Cooman thì đã qua đời, cha Phäm Tấn làm nhiếp chính. Các linh mục đi nhiều, cũng may còn lại một số bề, tám linh mục trẻ.

Đäa phận Vinh, các linh mục rút lui theo đường bộ qua sông Bän Häi. Không có bao nhiêu! Song hàng linh mục ở Vinh còn đông đến và vắng chỗ ở hạn chế trong các Đäa phận miền Bắc.

Đäa phận Thái Bình còn đang do hàng giáo sĩ Đäminicô Tây Ban Nha quản trị, nên Đức Cha và các cha Tây Ban Nha đi hết. Các xä häu hết thành lập đội dân quân, các cha Việt Nam lãnh đạo “thánh chiến” chống Cộng, nên đưa phần bề đi hết, còn lại cha Đäminicô Đình Đức Trä, cha Hiäu và vài cha già. Cha Đình Đức Trä làm nhiếp chính, sau làm Giám Mục Thái Bình.

Nhä vậy chỉ trong mấy tháng mà các Tòa Giám Mục Đäa phận miền Bắc, các xä vắng bóng

cha x, các c s tôn giáo không có ng i lãnh đ o.

Lợi hay hại? Hiên nhiên là bất lợi! Là tai hại! Không một c n bách hại nào trong lịch s Giáo Hội mà trong một thời gian, một miền r ng l n nh miền Bắc Việt Nam l i b quét sạch, b tráng trán nh th . Mà đây không phải là c m cách mà là trán cháy, là “t sát”. “Quo vadis - Tháy đi đâu thá?”. Phêrô h i Chúa Giêsu m t cách ng ngàng khi tháy Chúa vác tháp giá vào Rôma, chám trán v i Phêrô lúc ông này toan trán kh i Rôma đá tránh c n bách hại, và theo l i khuyên nh c a giáo dân, đá b o v cho ng i đáu c a Giáo Hội, k o ng i chặn b đánh g c, đoàn chiên tan tác.

Nháng đây có phải là trán cu c bách hại không? đá có lý do mà cháy trán, nh là Chúa Giêsu đánh thành này thì cháy sang thành khác. Có thá có v cháy trán vì lý do đó, nh t là nháng vá đã báng cách nào đó cháng kián các tàn b o Tây Ban Nha, nh t là n n c Liên Xô.

B i đó không ai lên án các Đác Giám Mục, các linh m c đã bánh m s . Cũng có v cho là r i nh i m s , vì c đoàn chiên, c đáa ph n cũng đi, nên các v đi theo. Thác t , không phải là ngáy bián, nh Đáa ph n Hội Phòng, thì h u nh c b u đoàn kéo nhau đi h t, có còn l i ch là nháng ng i quen th , đi cũng thá mà cũng cháng sao. Đàng khác, có l không có m t l i khuyên rõ r t là nên l i. Chá có hành đáng thay l i nói. Đác Khâm S v n cho t i cùng và s đồng các Đác Giám Mục cũng l i.

R i nháng vá vào Nam, m t s v đác c t đát tráng đáng ngay nh Đác Cha Chi làm Giám Mục Đà Nẵng, Đác Cha Đoàn, Giám Mục Quy Nh n. Trá có Đác Cha Tá rút lui v v i giáo dân Phát Diám di cá và qua đái t i đó. Mángài nhà h u Phát Diám, Thá Đác. Nh váy là các vá đi Nam không b Toà Thánh lên án. Thá thì sao Đác Cha Khuê, đái v i nháng cha nào vào Nam mà không có phép c a ngài, ngài rút quy n làm l ? Đây là m t bián pháp ká luát đá duy trì tình thán linh m c và tránh nháng tai hại khác.

Tinh thán chung c a Giáo Hội: Chúa chiên ph i v i con chiên, g n bó v i con chiên, và n u c n chát v i con chiên. Đó là l i sáng c a ng i m c t . Và Đác Cha mu n các cha Đáa ph n phải có tinh thán đó. Giáo dân Đáa ph n Hà Nái, ngoài các thành ph , ít ngái di c h n các đáa ph n khác, tháng m i x chá l t ít ngái ra đi.

Giáo dân còn l i c , sao chá chặn l i cháy đi? Nh váy là thiáu tinh thán. Dĩ nhiên có nháng

tráng háp chá chắn ái sá gáp nháng khó khăn khó lòng kham nái. Bá Trên xét tuá tráng háp và cho phép đi. Chá nháng linh mác nào đi báa bãi, muán trán tránh nghĩa vá, có thá đi vì mác đích thá gian, thoá chí tang báng, má mang kinh tá: nháng linh mác nhá thá mái bá ká luát. Song vì cá ái cũng không phái là tuyát đái ích ái trong mái tráng háp. Trái ái vì cá há ái là mát tại hái cho há và cho Hái Thánh. Đó là ván đá bí nhiám cũng nhá Ông Giuđa là mát bí nhiám trong Nhóm Mái Hai.

Háp đánh Geneve loái trá vì cá phân biát trá thù vì đã tham chián ná bên này hay bên kia. Ngái i ta chá tôn tráng trong nháng ngày đáu. Sau này trong cuác đái đáu vái Má, nháng ngái i bá coi là ngáy quân ngáy quyán, náu đã không quy phác làm tay sai cho Cáng sán đáu bá bát.

Còn các linh mác, thì tá đáu ngái i ta mái tham gia vào các cá quan: Mát Trán Tá Quác, nhát là Ban Liên Lác mánh danh là nháng ngái i Công giáo yêu tá quác yêu hoà bình. Há là mát tá chác nhám tách rái Công giáo vái Đác Giáo Hoàng, và ý đá sâu hán là phá đáo, làm cho đáo chá còn là hình thác. Các linh mác nào đã tham gia vì cá cháng đái, chá còn cách gia nháp tá chác này đá cháng minh là ngái i Công giáo đoàn kát, đi vái nhà nác cháng ái Má. Nháng linh mác này không đác đáng đáu tá chác đó, nháng chá phái gia nháp mát cách thá đáng, làm cho con sá nháng thành viên tăng thêm, và do đó tá chác tăng thêm thanh thá. Giá nhá nháng linh mác này đi Nam thì đá gây tai hái cho Giáo Hái hán.

Cha Giám, thuác Đáa phán Phát Diám, đã vào Nam. Cha ái xin Đác Cha Tá đá trá vá. Đác Cha hái vì lý do nào mà cha xin trá vá. Cha tháa: “Con tháy mình tái ái, con muán vá mián Bác đá đán tái”. Đác Cha Tá nói vái chính quyán mián Nam đá cha Giám trá vá. Cha Giám thuát ái vì cá đó trong mát cuác hái háp cáa các linh mác Liên Khu Ba do Mát Trán tá chác hái tháng 6-1956. Cha còn khoe: “Cán bá biáu cha mát cái cáp da”. Tính đá hái nháp, không bao lâu sau, cha trá nên thành viên chính thác cáa Tá Chác Liên Lác, mát nhân vát có vai vá. Ngàì đác cung cáp mát xe máy (rát quý hiám trong thái buái đó). Mát hôm cha phán khái cái xe máy, phóng thá nào đâm vào gác cây, và cha đã qua đái khi đáa vào bán nhá ván (1965).

Có thá kát luán:

1. á ái mián Bác theo tinh thán gán bó vái đoàn chiến là tinh thán cáa Chúa Giêsu mác tá.
2. Ngái i nào vì khó khăn không thá ái đác hoác theo áng tâm, xét mình khó đáng váng

Hội ký: Nhóm câu chuyện về một thời: Hàng Giáo sĩ đi Nam có lợi hay có hại?

Tác Giả: +GM. Phaolô Lê Đức Tráng
Thứ Hai, 28 Tháng 12 Năm 2009 12:43

trong môi trường nghề nghiệp và đời sống, người đó có thể rút đi. Nên trình bày với Ban Trên trước khi quyết định.

3. Ra đi một cách vô trật tự, theo lợi riêng cho mình: nhóm thì làm thiệt hại giáo xứ được trao phó cho mình, thiệt hại các linh hồn và phải chịu trách nhiệm về các việc đó.

Ban thấy một số cha mẹ, không giúp cho đời sống, trái lại gia nhập hàng ngũ những việc như những xấu của Hội Thánh. Tình trạng các linh mục thuộc Địa phận Hà Nội đã đi Nam, được xem xét lợi. Và rồi tất cả đã được hợp thức hoá, gia nhập các địa phận miền Nam. Các linh mục này tận tụy với các giáo phận mình gia nhập, được các nơi đó quý mến. Hà Nội được các Ban Trên giáo phận miền Nam tin tưởng và khen ngợi. Đó cũng là một cách tận lợi với Chúa, với Hội Thánh ban đã ra đi.